

Chambre des Représentants

SESSION 1959-1960.

25 MAI 1960.

PROJET DE LOI

modifiant les lois relatives aux impôts sur les revenus, coordonnées le 15 janvier 1948, en vue de favoriser la prospection pétrolière en Belgique.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DES FINANCES (1),
PAR M. HERBIET.

MESDAMES, MESSIEURS.

L'Exposé des Motifs précise l'objet du projet ainsi que les raisons qui ont déterminé le Gouvernement à le déposer.

Au cours de l'examen du projet par votre Commission, le Ministre des Finances a donné des indications intéressantes qu'il paraît utile de noter dans ce rapport.

Divers essais ont été entrepris par un consortium en vue de rechercher en Belgique des gisements pétrolifères; une dizaine de millions ont été dépensés, sans résultats.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Dequae.

A. — Membres : MM. Barbé, De Saeger, Deviliers, Eeckman, Fimmers, Herbiet, Kiebooms, Lamalle, Lavens, Parisi, Saint-Remy, Schot. — Boutet, Denis, De Sweemer, Detiège, Leburton, Merlot, Paque, Tielemans, Van Hoorick. — De Clercq, Piron.

B. — Suppléants : MM. Counson, Discry, Gillès de Pélichy, Lefère, Posson, Van den Daele. — Cools, Grégoire, Martel, Namèche, Van Acker (A.). — Grootjans.

Voir :

424 (1959-1960) :

— N° 1 : Projet de loi.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1959-1960.

25 MEI 1960.

WETSONTWERP

tot wijziging van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeordend op 15 januari 1948, tot bevordering van de petroleumprospectie in België.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE FINANCIËN (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER HERBIET.

DAMES EN HEREN,

In de Memorie van Toelichting wordt de opzet van het ontwerp nader omschreven; zij bevat de redenen waarom de Regering het heeft ingediend.

Tijdens de bespreking van het ontwerp in uw Commissie heeft de Minister van Financiën interessante gegevens verstrekt, welke wij nuttig achten in dit verslag te vermelden.

Ter opsporing van aardoliehoudende lagen in België heeft een consortium diverse pogingen ondernomen, waarvoor, zonder resultaten te verkrijgen, een tiental miljoenen zijn uitgegeven.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Dequae.

A. — Leden : de heren Barbé, De Saeger, Deviliers, Eeckman, Fimmers, Herbiet, Kiebooms, Lamalle, Lavens, Parisi, Saint-Remy, Schot. — Boutet, Denis, De Sweemer, Detiège, Leburton, Merlot, Paque, Tielemans, Van Hoorick. — De Clercq, Piron.

B. — Plaatsvervangers : de heren Counson, Discry, Gillès de Pélichy, Lefère, Posson, Van den Daele. — Cools, Grégoire, Martel, Namèche, Van Acker (A.). — Grootjans.

Zie :

424 (1959-1960) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

En vue d'encourager la poursuite des prospections, le Gouvernement, s'inspirant de l'exemple donné par d'autres pays, estime que l'intérêt national commande d'accorder aux sociétés s'intéressant à ces prospections, des avantages fiscaux dans l'éventualité du succès des recherches.

S'inspirant du régime français, moins favorable que celui des U.S.A. le projet prévoit que les entreprises qui se livrent à l'exploitation de gisements d'hydrocarbures, liquides ou gazeux en Belgique, pourront, à la clôture de chaque exercice comptable, doter une provision qui sera immunisée de la taxe professionnelle, dans la mesure où elle ne dépassera pas 50 % du bénéfice imposable annuel provenant de la vente, en l'état brut ou après transformation, des produits extraits des gisements exploités en Belgique par l'entreprise intéressée.

Néanmoins, tenant compte de l'improbabilité de la découverte de plusieurs gisements, le projet n'impose pas — comme en France — le réinvestissement des bénéfices immunisés dans de nouvelles prospections pétrolières; il subordonne l'immunisation à la condition que la provision constituée à la date de clôture d'un exercice comptable déterminé, soit investie, avant l'expiration d'un délai de cinq ans à partir de la même date, dans l'entreprise du redevable en Belgique et en immeubles et outillages professionnels ou en participations de sociétés ayant leur siège social ou leur principal établissement en Belgique. En ce cas, la provision sera définitivement exonérée de la taxe professionnelle et ne viendra pas en déduction de la valeur amortissable des nouveaux travaux ou des nouvelles immobilisations résultant de son utilisation.

L'exonération ne sera donc acquise qu'au cas où les recherches aboutiraient à des résultats favorables; sinon, dans la mesure où elle n'aura pas été investie dans les conditions prévues, la provision sera considérée comme un bénéfice de l'exercice comptable pendant lequel le délai d'investissement prévu sera venu à expiration.

Un membre de la Commission se demande s'il faut encourager les recherches qui ont peu de chances d'aboutir.

Un autre membre demande quelles sont les sociétés intéressées à la mesure. Des précisions sont fournies à ce sujet; le consortium qui a déjà effectué des recherches est celui de « Petrofina » et « Kempische Maatschappij voor ontginning van minerale grondstoffen »; mais d'autres sociétés peuvent être, ultérieurement, intéressées à ces recherches.

Le même membre craint d'introduire un précédent dans notre législation fiscale; il estime que la question devrait être réservée jusqu'au jour où elle deviendra actuelle; il rappelle qu'il a toujours défendu la thèse selon laquelle, il n'y a pas lieu d'accorder des avantages s'il n'y a pas participation de l'Etat aux bénéfices et au contrôle.

Le Ministre des Finances fait observer que les conditions prévues au projet sont déterminées et limitées à une matière bien précise; des mesures analogues ont été prises dans de nombreux pays et au Congo.

Un autre commissaire approuve le projet; il faut encourager les recherches et si l'on trouve du pétrole en Belgique, ce ne sera qu'au prix de recherches longues et coûteuses; l'exploitation sera probablement très onéreuse.

Le Ministre des Finances fait observer que le Ministre des Affaires Economiques insiste spécialement sur l'intérêt du projet.

Les articles et l'ensemble du projet ont été adoptés par 8 voix et 6 abstentions.

Le rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
P. HERBIET.

Le Président,
A. DEQUAE.

Tot bevordering van verdere prospectie en rekening houdend met wat elders is geschied, is de Regering van oordeel dat in 's lands belang fiscale voordelen dienen te worden toegekend aan de maatschappijen welke dergelijke prospecties ondernemen, indien deze met succes worden bekroond.

Naar het voorbeeld van het Franse stelsel — dat minder gunstig is dan het in de V.S.A. vigerende — bepaalt het ontwerp dat de ondernemingen welke in België lagen van vloei-bare of gasachtige koolwaterstoffen exploiteren op het einde van ieder boekjaar een provisie zullen mogen doteren die van de bedrijfsbelasting zal worden vrijgesteld, voor zover zij 50 % niet overtreft van de belastbare jaarlijkse winst voortkomende van de verkoop in ruwe of bewerkte toestand van de produkten verkregen uit de door de betrokken onderneming in België ontgonnen lagen.

Rekening houdend met de geringe kans verscheidene lagen te ontdekken legt het ontwerp niet — zoals in Frankrijk — de verplichting op de vrijgestelde winst te herinvesteren in nieuwe aardolieprospecties; voorwaarde voor de vrijstelling is dat de bij het afsluiten van een bepaald boekjaar gevormde provisie vóór het verstrijken van een op dezelfde datum ingaande termijn van vijf jaar wordt geïnvesteerd in de in België gevestigde onderneming van de belastingplichtige en wel in gebouwen en professionele uitrusting of in participaties van maatschappijen welke hun maatschappelijke zetel of hun belangrijkste vestiging in België hebben. In dergelijk geval wordt de provisie definitief van de bedrijfsbelasting vrijgesteld en wordt zij niet afgetrokken van de aflosbare waarde van nieuwe werken of nieuwe beleggingen die het resultaat van het gebruik ervan zijn.

Er zal derhalve slechts vrijstelling worden verleend, indien de prospecties tot gunstige resultaten leiden; zoniet, en voor zover zij niet in de hierboven omschreven voorwaarden is geïnvesteerd, zal de provisie worden beschouwd als winst van het boekjaar tijdens hetwelk de vastgestelde investeringstermijn ten einde loopt.

Een lid vraagt of het nodig is opsporingen aan te moedigen indien de kans op succes gering is.

Een ander lid vraagt welke de door de maatregel begunstigde maatschappijen zijn. Dienomtrent worden nadere inlichtingen verstrekt; prospecties zijn reeds verricht door het consortium « Petrofina » en « Kempische Maatschappij voor ontginning van minerale grondstoffen », doch in een later stadium kunnen nog andere maatschappijen bij die prospecties worden betrokken.

Hetzelfde lid spreekt zijn vrees uit dat er in onze belastingwetgeving een precedent zal worden geschapen en is van oordeel dat de kwestie dient te worden aangehouden tot zij werkelijk actueel zal zijn. Hij herinnert eraan dat hij steeds de stelling heeft verdedigd dat er geen reden is om voordelen toe te kennen indien de overheid niet deelneemt aan de baten en de controle.

De Minister van Financiën wijst erop dat de voorwaarden van het ontwerp voor een welbepaalde materie zijn vastgesteld en daartoe beperkt blijven; in talrijke landen, alsmede in Congo, zijn gelijksoortige maatregelen genomen.

Een ander lid keurt het ontwerp goed. De prospectie behoort te worden aangemoedigd; indien er in België aardolie wordt gevonden zal het enkel na langdurige en kostbare opsporingen zijn; de ontginning zal waarschijnlijk eveneens hoge kosten vergen.

De Minister van Financiën merkt op dat de Minister van Economische Zaken het ontwerp als bijzonder belangrijk beschouwt.

De artikelen en het gehele ontwerp worden met 8 stemmen en 6 onthoudingen aangenomen.

Het verslag werd met algemene stemmen aangenomen.

De Verslaggever,
P. HERBIET.

De Voorzitter,
A. DEQUAE.